

Asia: VN/26031/2020-VM-5

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista annetun lain muuttamisesta

VTJ-lain muutokset

- **Näettekö ehdotetun VTJ-lain muutoksen tehokkaaksi keinoksi vähentää tietoturvaloukkausten uhreille aiheutuvaa vahinkoa? Onko muita tehokkaampia keinoja vähentää uhreille aiheutuvaa vahinkoa?**
- **Viitaten kappaleeseen 4.1. keskeisistä ehdotuksista, tulisiko selvitysvastuun jakautumisesta säätää henkilötunnuksen muuttamista hakevan ja Digi- ja väestötietoviraston välillä? Tulisiko Digi- ja väestötietovirastolle säätää jokin erityinen tiedonsaantioikeus vireillä olevaan rikosasiaan liittyvistä tiedoista siinä tapauksessa, että selvitysvastuun jakautumisen katsottaisiin edellyttävän nykyistä laajempaa tiedonsaantioikeutta?**

Ulosottolaitoksen näkemyksen mukaan ehdotetulla muutoksella parannetaan tietoturvaloukkausten uhrien mahdollisuutta torjua tietoturvaloukkauksista aiheutuvia haitallisia seurauksia. Ehdotus on siten kannatettava. Hallituksen esitysluonnoksessa on kuvattu vaihtoehtoisia keinoja vahinkojen torjumiseksi ja näitä keinoja voidaan toteuttaa nyt esitetyn muutoksen lisäksi.

Selvitysvastuun jakautumisesta on perusteltua säätää laissa, jotta varmistutaan siitä, että henkilötunnuksen muutosta hakevia kohdellaan selvitysvastuun osalta yhdenmukaisesti. Selvitysvastuusta säädettäessä tulisi ottaa huomioon luonnollisten henkilöiden mahdollisesti rajalliset mahdollisuudet arvioida ja esittää selvitystä henkilötunnuksen väärinkäytön ilmeisyydestä ja merkittävien haitallisten seurausten estämisen todennäköisyydestä.

Vaikutusten arviointi

- **Keskeiset kehitys- ja tarkennuskohteet esityksen vaikutusten arvioinnin osalta (esimerkiksi vaikutukset tietoja käsittelevien tiedonhallintaan ja tietoaaineistojen muodostamiseen tai vaikutukset asiakkaisiin, mikäli asiakas ei ole toteuttanut hänen vastuullaan olevia toimenpiteitä).**

Ulosottolaitoksessa tieto muuttuneesta henkilötunnuksesta saadaan ulosoton tietojärjestelmään teknisen rajapinnan kautta. Muuttuneet tiedot tulevat väestötietojärjestelmästä ulosoton tietojärjestelmään automaattisesti kerran vuorokaudessa. Muutostiedon saatuaan ulosoton tietojärjestelmä tutkii, löytyykö uutta henkilötunnusta vastaava tunnus jo tietojärjestelmästä. Mikäli tunnus löytyy, tietojärjestelmä ehdottaa henkilön yhdistämistä. Mikäli tunnusta ei löydy, uusi henkilötunnus tallennetaan henkilön henkilötunnukseksi ja vanha henkilötunnus jää järjestelmään henkilön entisenä henkilötunnuksena. Muuttuneen henkilötunnuksen käsittely on näin ollen ulosoton tietojärjestelmässä pitkälle automatisoitu.

Ulosottomiehet tekevät ulosottokaarissa säädettyjen tiedonsaantioikeuksiensa nojalla tiedusteluja velallisen varallisuustilanteen selvittämiseksi muun muassa pankkeihin. Mikäli tieto muuttuneesta henkilötunnuksesta päivittyy tietojenanto-velvollisen rekistereihin Ulosottolaitoksen rekisteriä myöhemmin, voi muutosvaiheessa syntyä tilanteita, joissa uudella henkilötunnuksella tehty tiedustelu ei kohtaa tiedonantovelvollisen rekisterissä olevia, vanhaan henkilötunnukseen liittyviä tietoja.

Yleiset kommentit

- **Yleiset kommentit hallituksen esityksen luonnoksesta**

Ulosottolaitos pitää esitettyjä muutoksia kannatettavina, ja esitystä hyvin perusteltuna

Toukola Juhani
Ulosottolaitos

Salmela Terhi
Ulosottolaitos